

De Kosmopoliet

Nieuwkomersschool Zuidoost

Schoolgids 2024-2025

De Kosmopoliet

Nieuwkomersschool Zuidoost

Alexander Dumaslaan 9a

1102 WD Amsterdam

Tel 020- 2250030

BRIN nummer: 18YT02

Emailadres: [administratie@ de kosmopoliet](mailto:administratie@dekosmopoliet.nl)

Inhoud

Voorwoord

1. de groepen
 - 1.1 de leerlingen
 - 1.2 het team
 - 1.3 het bestuur
2. instroom en doorstroom van leerlingen
 - 2.1 de intake
 - 2.2 de beginsituatie
 - 2.3 de doorstroom procedure
 - 2.4 de doorstroom naar de reguliere basisschool
 - 2.5 de doorstroom naar het voorgezet onderwijs
3. het lesprogramma
 - 3.1 mondeling Nederlands
 - 3.2 Lezen (technisch lezen en begrijpend lezen)
 - 3.3 Spelling
 - 3.4 Schrijfonderwijs
 - 3.5 Rekenonderwijs
 - 3.6 Bewegingsonderwijs
 - 3.7 Wereld Burgerschap
 - 3.8 Muziek
 - 3.9 Sociaal emotioneel leren
4. leerlingenzorg
 - 4.1 minimale streefdoelen en toetsen
 - 4.2 leerlijnen
 - 4.3 toetsen
 - 4.4 leerlingvolgsysteem
 - 4.5 ondersteuning/ondersteuningsteam
 - 4.6 samenwerking met externen
 - 4.7 veiligheid
5. samenwerking met ouders
6. praktische zaken
 - 6.1 schooltijden
 - 6.2 ziek of afwezig
 - 6.3 te laat komen
 - 6.4 jarig op school
 - 6.5 verlof
 - 6.6 klachten
 - 6.7 privacy

Voorwoord

De Kosmopoliet is een school in Amsterdam Zuidoost waar we nieuwkomers van over de hele wereld verwelkomen. Wij bieden onderwijs aan leerlingen van 6 t/m 11 (12) jaar. De leerlingen worden in één jaar voorbereid op een toekomst in Nederland en het reguliere Nederlandse onderwijs. Na ongeveer een jaar hebben de leerlingen een basis om mee te komen in het reguliere Nederlandse onderwijs.

In deze gids vertellen wij wat het team van de Kosmopoliet belangrijk vindt bij het onderwijs aan kinderen die niet of nauwelijks Nederlands spreken. Daarnaast kunt u lezen hoe het lesprogramma eruit ziet en waarom we doen wat we doen.

Deze schoolgids is vooral bedoeld voor de ouders en verzorgers van onze leerlingen, maar ook voor stagiaires en leerkrachten in het primair onderwijs in Amsterdam Zuidoost. Wilt u meer weten over de Kosmopoliet? U bent van harte welkom!

1. De groepen

Op de Kosmopoliet hebben we 8 groepen waarbij de leerlingen op leeftijd zijn ingedeeld. We geven we zoveel mogelijk les in kleine groepen en geven we iedereen onderwijs op zijn of haar eigen niveau, maar met leerlingen van ongeveer dezelfde leeftijd. Per 3 groepen hebben we 2 leerkrachtondersteuners die individueel of in kleine groepjes ondersteunen bij alle activiteiten.

In augustus 2024 starten we met 8 groepen van 15 (bij uitzondering 16) leerlingen ingedeeld op leeftijd.

We hebben de volgende groepen;

Groep A	basisschool groep 2/3	6 jaar
Groep B	basisschool groep 3/4	6-7 jaar
Groep C	basisschool groep 3/4	7-8 jaar
Groep D	basisschool groep 5/6	8-9 jaar
Groep E	basisschool groep 6/7	9-10 jaar
Groep F	basisschool groep 6/7	9-10 jaar
Groep G	basisschool groep 7/8	11-12 jaar
Groep H	basisschool groep 7/8	11-12 jaar

1.1 De leerlingen

De leerlingen van de Kosmopoliet komen vanuit alle werelddelen en van over de hele wereld. We hebben leerlingen met ruim 30 verschillende nationaliteiten op school. Zij worden meertalig opgevoed door de talen die thuis gesproken worden.

Dat betekent dan ook dat het Nederlands voor een deel van onze leerlingen de tweede, derde (of zelfs vierde) taal is die ze leren.

We hebben kinderen van arbeidsmigranten ook vluchtelingenkinderen die om verschillende redenen vaak langere tijd geen of weinig onderwijs hebben kunnen volgen. De diversiteit in leerlingenpopulatie vraagt van ons dat we onze leerlingen goed volgen en onze organisatievorm aanpassen aan de verschillende onderwijs behoeften die er zijn. De verschillen kunnen groot zijn.

Het Nederlandse schoolsysteem kan heel anders zijn dan ouders en kinderen gewend zijn vanuit hun thuisland. In Nederland kennen we leerplicht vanaf 5 jaar (tot 16 jaar) maar bijna alle kinderen gaan in Nederland al vanaf 4 jaar naar school. Dat is in andere landen soms heel anders.

In zijn algemeenheid geldt dat in Nederland de omgangsvormen vrij informeel zijn, een zelfstandige (werk)houding gewaardeerd wordt en kinderen aangemoedigd worden om, op een prettige manier, hun mening te uiten. Er wordt ook geen huiswerk meegeven op dagelijkse basis en veel aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling omdat het gezien wordt als belangrijkste voorwaarde om tot leren te komen. Leerlingen die een grote betrokkenheid en motivatie laten zien, leren ook meer en sneller. Dit stimuleren we door een grote afwisseling in werkvormen in ons onderwijsprogramma.

1.2 Het team

Het team van de Kosmopoliet is net als de leerling populatie zeer divers. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich herkennen en begrepen voelen ongeacht hun achtergrond. In het schooljaar 2024-2025 bestaat ons team van collega's met 10 verschillende culturele achtergronden. uit de volgende personen:

Groep A	Hans Huisman- Edutia Westerlow & Katalin Kadar
Groep B	Annette Coppens & Sherida Mak
Groep C	Wijnruit Haverkamp & Saskia van Sichem
Groep D	Whitney Marti - Frank Schagen & Leo Abma
Groep E	Marilyn Braafhart & Mirella Pelswijk
Groep F	Lotte Hensen- Irene Bar & Tetiana Onoprienko
Groep G	Urmie Rijniner- Chandnie Jairam & Astrid Naarden
Groep H	Tessa Arends & Mohammad Alshikh

Onderwijsondersteuners:	Maryam Shahid Muzaffar & Petrina Havrici
Gym docent	Daan Schuit
Muziekdocenten	Esther Spee & Anne Brattinga
Dansdocent	Zhané Klaverweide
Kunstdocent	Christa Heuvel
Kookdocent	Corinne Genestay
Interne Begeleiding	Ebitha Antuma
Doorstroom coördinator	Amanda Teunen & Urmi Rijniner
Specialist Nieuwkomers	Irene Bar
Speltherapie	Ylva van den Berg
Administratie	Saffira Gemin
Directie	Berty Menke

1.3 Het bestuur

De Kosmopoliet maakt deel uit van Zonova. Zonova vormt het bestuur van 19 basisscholen in Amsterdam Zuidoost. Met zo'n 600 collega's verzorgen deze basisscholen het onderwijs voor ongeveer 5000 leerlingen. Iedere basisschool heeft een eigen identiteit, maar met allemaal dezelfde overtuiging: dat een school niet alleen goed en vooral passend onderwijs moet geven, maar ook bijdraagt aan de samenleving.

ZO LEREN WE SAMEN VERDER

Elke dag werken we bij Zonova vol toewijding aan onze missie: het verschil maken voor kinderen in Amsterdam Zuidoost. Met ons bevlogen team bieden we nieuw perspectief en gaan we van de gebaande paden, zodat kinderen het beste uit zichzelf halen. We staan midden in de gemeenschap en zijn verbonden met de buurt, de ouders en de scholen. Zo leren we van en mét elkaar, en creëren we samen nieuwe kansen. Samen zetten we ons met hart en ziel in voor de kinderen.

2. INSTROOM EN DOORSTROOM VAN LEERLINGEN

2.1 De intake

Ouders melden nieuwe leerlingen aan bij de school nabij hun woonadres. Dit is de stamschool van de leerling. De stamschool checkt aan de hand van de criteria of de leerling in aanmerking komt voor plaatsing in een nieuwkomersklas. Hiervoor hanteren we het stroomschema. Zie bijlage. Indien de leerling voldoet aan de criteria voert de stamschool gegevens van het kind in op de website van het meldpunt <https://aanmelden.nieuwkomersamsterdam.nl>

De Kosmopoliet ontvangt wekelijks nieuwe leerlingen. Na de aanmelding, en als er plek is, worden ouders en leerling uitgenodigd voor een kennismakings- en intakegesprek waarbij we ouders en kinderen welkom heten, rondleiden en zoveel mogelijk informatie geven over de dagelijkse gang van zaken op school. Tegelijkertijd verzamelen we zoveel mogelijk informatie over de nieuwe leerling, zodat deze een goede start kan maken. Na de inschrijving starten alle kinderen de eerstvolgende maandag nadat ze zijn ingeschreven.

2.2 De beginsituatie

Veel kinderen van 6 jaar en ouder komen rechtstreeks vanuit hun land van herkomst naar de Kosmopoliet. Deze kinderen spreken nog geen Nederlands. De achtergrond en onderwijshistorie is zeer divers en maakt dat ieder kind onderwijs op maat nodig heeft. Bij de intake wordt ouders gevraagd naar de onderwijshistorie van het kind. Op basis hiervan delen wij de leerlingen in een leerlijn voor nieuwkomers. Kinderen krijgen in de groep les van de groepsleerkracht. De groepsgrootte wordt bewust klein gehouden (rond de 15 leerlingen), om meer persoonlijke begeleiding te kunnen geven. Tijdens het circuit krijgen de leerlingen ook in een klein groepje les krijgen van een onderwijsassistent. Elke 10 weken worden de kinderen getoetst om hun vorderingen vast te stellen (deze toetsen zijn vastgesteld in de toetskalender). Deze instructiegroepen worden zeer regelmatig bijgesteld om zo zoveel mogelijk onderwijs op maat te bieden.

2.3 De doorstroomprocedure

In principe is het aanbod in de nieuwkomersgroepen gebaseerd op 40 weken onderwijs. Er zijn leerlingen die sneller kunnen uitstromen en leerlingen die verlenging krijgen, omdat ze bijvoorbeeld de einddoelen niet bereikt hebben.

Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan in het reguliere onderwijs geboden kan worden starten wij een zorgtraject in samenwerking met de ambulante ondersteuner van het samenwerkingsverband.

2.4 Doorstroom naar de reguliere basisschool

Voordat een leerling bij ons uitstroomt, nemen wij contact op met de IB'er van de ontvangende school om voor een goede overdracht te zorgen. De ontvangende school krijgt het IOP van de leerling en adviezen voor verder aanbod.

We sturen actief aan op een warme overdracht met de toekomstige leerkracht, dit kan ook -in overleg met de ontvangende school- telefonisch plaatsvinden.

Vooraf voor woordenschat heeft de uitstromende leerling extra aanbod nodig in de nieuwe klas. Het is bekend dat ingroeien in het Nederlandse onderwijs zeker vijf jaar aandacht vraagt (Ruimte voor nieuwe talenten, 2017). We realiseren ons dat dit niet makkelijk is voor de ontvangende leerkracht, omdat hun NT2 expertise vaak niet voldoende is en omdat het organisatorisch lastig is om in het rooster tijd vrij te maken voor een leerling met specifieke behoeften in de toch al grote klassen. Hiervoor kunnen scholen hulp en expertise inroepen van onze specialist nieuwkomers en doorstroom coördinator

Zeker bij oudere kinderen is de kloof tussen een tweedejaars nieuwkomer en een Nederlandstalige leeftijdsgenoot groot. Het verschil kan variëren van zo'n 2000 à 3000 woorden bij een leerling van groep 3, maar bij een leerling van groep 7 kan het wel 7000 à 9000 woorden schelen. Als er geen extra aanbod voor woordenschat in het Nederlands komt, krijgt een tweedejaars nieuwkomer nooit de kans om in te lopen. Vooral schooltaalwoorden zijn erg belangrijk! Vaak lijkt het alsof een kind al heel vlot Nederlands spreekt, omdat zijn dagelijkse algemene taalvaardigheden goed op orde zijn. De cognitief academische taalvaardigheden (schooltaalwoorden) liggen een stuk lager.

2.5 Doorstroom naar het voortgezet onderwijs

Leerlingen die twaalf jaar of voor de kerst nog twaalf worden, mogen doorstromen naar het voortgezet onderwijs. Kinderen van de Kosmopoliet stromen door naar reguliere vormen van voortgezet onderwijs.

Omdat zij niet deelnemen aan de eindtoets, wordt er door een orthopedagoge van het ABC individueel de SON-R afgenomen als leerlingen minimaal een half jaar in Nederland zijn. Is dat niet het geval dan gaan ze wel naar het voortgezet onderwijs maar komen in een opvangklas. Op het moment dat ze een half jaar in Nederland zijn wordt alsnog de CAP toets afgenomen.

Voor de verwijzing volgen we de kernprocedure van de gemeente Amsterdam. De contacten met het Montessori Lyceum Oostpoort (MLO) en de kopklas zijn het meest intensief, omdat zij ook opvang voor niet-Nederlandstalige kinderen in huis hebben.

3. HET LESPROGRAMMA

3.1 Mondeling Nederlands

Het Nederlands leren spreken is een belangrijk doel van het nieuwkomersonderwijs. Hierbij is aandacht voor woordenschat, grammatica en klankleer. Voor het aanbod bij Mondeling Nederlands gebruiken we de thema's van "Wereld vol Woorden", waarbij de focus ligt op spreken en actief gebruiken van de nieuw geleerde woorden. Er wordt gewerkt met LOGO3000 (woordenschat) en "Zien is Snappen" (grammatica, klanklessen). Ook worden dagelijks worden klanklessen gegeven. Vanaf 2023-2024 gaan we werken met de nieuwe grammatica leerlijn bij Wereld vol Woorden om de NT-2 grammatica in de thema's te integreren. De methodiek van Zien is Snappen vormt het uitgangspunt, aangevuld met andere bronnen. In ieder thema staat een beperkt aantal grammaticale onderwerpen centraal. Deze onderwerpen passen inhoudelijk goed bij het thema. Ieder grammaticaal onderwerp komt in minimaal drie thema's terug. Net als in de lessen van Wereld vol Woorden differentiëren we in drie niveaus. Zo kan een leerling, ongeacht wanneer hij instroomt, profiteren van het aanbod dat op dat moment bij hem past: eerst de fundamentele, dan de basis, en wellicht later de uitbreiding.

3.2 Lezen

Een belangrijk doel van ons leesonderwijs dat onze leerlingen ontdekken hoe leuk lezen is. We werken samen met de OBA om een aantrekkelijke en volledige nieuwkomers schoolbibliotheek neer te zetten, met zowel Nederlandstalige als anderstalige boeken en ook inhoudelijk aandacht voor diversiteit: elke leerling moet zichzelf tegenkomen in de schoolbibliotheek. Het thema “boekeloeren” is een jaarlijks terugkerend thema waarbij we ook aandacht besteden aan de kinderboekenweek. Daarnaast brengen we jaarlijks met de groepen een bezoek aan de bibliotheek/OBA .

Technisch lezen

Onze leerlingen hebben verschillende achtergronden en zijn in veel gevallen meertalig. Sommige leerlingen hebben niet eerder een school bezocht. Het aanvankelijk leesproces gaat bij iedere leerling op zijn eigen manier en tempo. Wij houden hier rekening mee. Voor het leren lezen maken we gebruik van de methode “Veilig leren lezen” (+ Veilig stap voor stap) om de leerlingen een stevige basis te geven voor het voortgezet technisch lezen. Hierbij wordt veel tijd besteed aan de klanken.

Oudere leerlingen krijgen via de methode “Veilig leren lezen” alle klanken en letters aangeboden. Zij worden getoetst met de AVI-toets om ze in te delen in een AVI-instructieniveau. De kinderen die klaar zijn met kern 11 gaan verder met lezen in leesboeken van Estafette en werken met "Vloeiend en Vlot" (onderdeel van de methode Estafette). Daarnaast werken zij met een groepje op hun eigen niveau met teksten van Nieuwsbegrip, of met door de leerkrachten gemaakte teksten bij het thema.

Iedere dag starten we in alle groepen met lezen volgens de VNL methodiek (veel lezen - op Niveau - met Leesplezier) De leerkracht coacht en ontvangt elke dag een kind aan tafel voor een gesprekje en om een stukje te lezen. De onderwijsassistent leest individueel met leerlingen die niet of moeilijk tot lezen komen of met een kleine groepje kinderen die moeite hebben met lezen . Met als doel: Veel lezen, plezier beleven aan lezen en het niveau van het lezen in het Nederlands optimaliseren voor elke leerling.

Zelfstandig lezen (met plezier) in zelfgekozen boeken uit onze schoolbibliotheek. We hebben aanbod van lees-, zoek-, strip-, prenten- en non-fictie boeken in verschillende talen op school.

We proberen de kinderen in één jaar tijd op hun uitstroomniveau voor technisch lezen te brengen. Bij het toetsen (AVI en DMT) ligt de nadruk voor ons op lezen met weinig fouten. Dat vinden we in eerste instantie belangrijker dan een hoog leestempo.

Begrijpend lezen.

Wanneer de leerlingen een voldoende leesniveau hebben (minimaal AVI E3 om 90% tekstdekking te hebben), nemen de leerlingen deel aan de lessen van begrijpend lezen. We maken in de bovenbouw gebruik van de methode “Nieuwsbegrip” voor begrijpend lezen om op verschillende niveaus te werken aan het leren van leesstrategieën, uitbreiden van de woordenschat en uitbreiden van kennis van de wereld. Hierbij maken we ook gebruik van “Weerwoord” van “Kentalis”. (pre-teaching op nieuwsbegrip woordenschat uit de nieuwsbegrip teksten)

3.3. Spelling

Ter voorbereiding op de spelling geven we dagelijks klanklessen. Daarnaast geven we de leerlingen de gelegenheid te oefenen met “Kiene klanken”. Dit is een digitaal klankspel dat kinderen op hun eigen niveau digitaal spelen. Het aanbod voor spelling is gekoppeld aan het aanvankelijk lezen met

Veilig leren lezen. De kinderen werken in de werkboekjes van VLL en veilig gespeld. Voor midden- en bovenbouw leerlingen gebruiken we de werkboeken van spellingmethode “Spelling in de lift adaptief”, met als tussen aanbod het werkboek Taal 3 van Kinheim. Spelling wordt getoetst met het PI dictee.

We gaan gebruik maken van de nieuwe leerlijn om een doorgaande leerlijn en gedegen spellingaanbod neer te zetten. Met als doel om volgend jaar over te gaan tot borging van het spellingaanbod.

3.4 Schrijfonderwijs

Voor het leren schrijven maken we gebruik van verschillende methodes, afhankelijk van de schrijfvaardigheid van de leerling. Een uitdaging bij het schrijfonderwijs is dat leerlingen na een jaar uitstromen naar verschillende scholen die wisselend los of verbonden schrift gebruiken. Zo goed mogelijk voorbereiden op vervolgonderwijs is het uitgangspunt.

Op de Kosmopoliet is gekozen voor aanleren van blokschrift bij leerlingen die voor het eerst leren schrijven, omdat dit ondersteunend is voor klank-tekenkoppeling en spelling, omdat de letters duidelijker zijn voor nieuwkomers die geen of ander schrift gewend zijn en beter voor leerlingen met kenmerken van dyslexie. We gebruiken hiervoor de methode ‘Klinkers’. Bij elke schrijfles wordt gelet op de schrijfhouding, pengreep en schrijfrichting van leerlingen (van boven naar beneden en van links naar rechts).

Bij de schrijflessen wordt rekening gehouden met leerlingen die al schrijfonderwijs hebben gehad en kinderen die voor het eerst leren schrijven. Differentiatie zal op individuele basis plaatsvinden.

3.5 Rekenonderwijs

Voordat de Kosmopoliet is gestart hebben we als nieuwkomers team veel aandacht besteed aan het versterken van het rekenaanbod door gezamenlijk één methode te gebruiken en hierin professionalisering aan te bieden. Er is gekozen voor het rekenen in domeinen via het LDO rekenprogramma aangevuld met Junior Einstein en “Met Sprongen Vooruit” als voorbereiding op het onderwijs na de nieuwkomersklas.

Met Sprongen vooruit:

Reken- en wiskunde onderwijs behoeft veel oefenen en automatiseren. Daarnaast zijn er veel rekenkundige begrippen die leerlingen moeten kennen om mee te kunnen doen aan het rekenonderwijs in een reguliere groep. Dat aanbod vinden wij terug in Met Sprongen Vooruit. Het programma omvat een breed palet aan reken-wiskundelessen, educatieve rekenspellen en oefenmaterialen. Inhoudelijk onderscheidt het programma zich van methodes en materialen door de klassieke interactiviteit, coöperatieve spelvormen, bewegend leren rekenen, en het honoreren van inbreng van leerlingen door het maken van eigen producties.

Uit onderzoek blijkt dat leerlingen beter leren rekenen door met Met Sprongen Vooruit te werken. De leerlingen ervaren de lessen en educatieve spellen bovendien als leuk en betekenisvol waardoor ze meer plezier in rekenen krijgen. De leerlingen bewegen, het gebruiken hun eigen lijf en de eigen

producties zorgen voor een grotere betrokkenheid. Deze positieve wisselwerking tussen inhoud en vorm zorgt ervoor dat de resultaten bij leerlingen die les krijgen op basis van Met Sprongen Vooruit direct omhoog gaan. Afgelopen schooljaar hebben alle leerkrachten meegedaan aan de training Met sprongen vooruit groep 3-4. Komend schooljaar is er de mogelijkheid te kiezen voor de vervolgcursus 3-4 of de cursus voor groep 5-6.

Week van het geld:

Eind maart is jaarlijks de landelijke week van het geld. We doen hieraan mee als Nieuwkomers School omdat begripsvorming rondom (Nederlands) geld voor nieuwkomers van belang is. Rekenen begint voor leerlingen met begripsvorming en het ontdekken waar rekenen in het dagelijks leven is terug te vinden. Geld is een betekenisvolle context en het sluit aan op de kennis en belevingswereld van leerlingen.

3.6 Bewegingsonderwijs

De leerlingen spelen twee keer per dag buiten op het speelplein. Daarnaast krijgen de leerlingen van groep A en B twee keer per week, en de leerlingen van de groepen C t/m H wekelijks les van een vakdocent gym. De leerlingen van de groepen C t/m H krijgen iedere week zwemles om hun zwemdiploma's te behalen. Voor de leerlingen die nog niet kunnen fietsen is er ook de mogelijkheid voor fietsles na schooltijd.

3.7 Wereldburgerschap

Met het aanbod van sociaal-emotionele lessen, en het cultuuraanbod staat als een groot deel van het burgerschapsonderwijs. Om kinderen goed te laten integreren in de Nederlandse samenleving, gaat er veel aandacht uit naar seizoenswisselingen, Nederlandse (en internationale) feesten, tradities, gewoontes en gebruiken. Bovendien staan lessen in persoonlijke hygiëne en gezonde voeding hoog in het vaandel. In de lessen van 'Wereld vol woorden' komen de kinderen in aanraking met allerlei informatieve onderwerpen. Als het even mogelijk is trekken we er met de kinderen op uit om de nieuwe leefomgeving te ontdekken en te leren kennen.

3.8 Cultuur educatie

Cultuureducatie gaat over de Nederlandse cultuur maar ook over de cultuur van de leerling en zijn/haar klasgenoten. Op de Kosmopoliet zitten leerlingen met allemaal verschillende achtergronden en identiteiten. Deze verrijking maakt het zo mooi en waardevol om de feesten vanuit de culturen/religies van de leerlingen te laten vieren en ze hierbij te betrekken. Het is belangrijk om aandacht te besteden aan zowel de Nederlandse feestdagen als de culturele en religieuze feestdagen vanuit de landen waar leerlingen vandaan komen, om de leerlingen verbondenheid te laten ervaren. Internationale feestdagen zijn bijvoorbeeld: het Suikerfeest, lichtjesfeest, Divali, Holi en Keti Koti. Nederlandse feestdagen zijn bijvoorbeeld Sint Maarten, Sinterklaas, Kerst, Pasen en Koningsdag. Een uitdaging voor het eerste schooljaar van de Kosmopoliet is om te onderzoeken hoe we deze vieringen kunnen vormgeven.

Bij cultuureducatie hoort ook onderwijs in de kunstdisciplines, zoals beeldende kunst, dans, drama, muziek en media. De visie van de Kosmopoliet is dat leerlingen geregeld les krijgen van vakleerkrachten in cultuuronderwijs, die bovendien goed kunnen aansluiten bij de Nieuwkomers doelgroep. Muziek staat altijd op het programma omdat dit staat voor saamhorigheid. Voor de muzieklessen wordt samengewerkt met een externe partij die gespecialiseerd is in muziekonderwijs aan nieuwkomers; “Free as a songbird” Daarnaast krijgen alle kinderen 1 keer per maand dansles, creatieve vorming en kookles. Verder maken we gebruik van JINC taaltrip voor de bovenbouwgroepen en doen we mee aan het CineKid festival met alle groepen.

Ook een belangrijk onderdeel van ons cultuuronderwijs zijn de uitstapjes die we bij elk thema ondernemen. Bij elk thema gaan we op excursie in de omgeving, bijvoorbeeld naar de bibliotheek bij thema boeken, kinderboerderij bij een thema rondom dieren of naar een museum of voorstelling dat past bij het thema. We vinden het belangrijk dat de excursies dicht bij de belevingswereld maar ook in de woonomgeving van onze leerlingen liggen.

3.9 Sociaal-emotioneel leren

De lessen voor sociaal-emotionele ontwikkeling vormen een belangrijk onderdeel van ons burgerschapsaanbod. Nieuwkomersleerlingen zijn nieuw in Nederland en maken op school kennis met de basishoudingen en – waarden van onze samenleving. De school is een ontmoetingsplek waar kinderen leren met elkaars verschillen om te gaan en samen te werken op basis van gelijkwaardigheid. Een leerling leert pas als het zich veilig en goed voelt. Juist omdat de leerlingen komen vanuit verschillende achtergronden en met verschillende ervaringen is het belangrijk dat ze leren op een goede manier met elkaar om te gaan. Leerlingen voelen zich bij ons gezien, gehoord en veilig: het fundament om een nieuwe taal te leren! We gebruiken hiervoor de sociaal-emotionele methode Wereldreiziger en de Vreedzame school Nieuwkomers.

Traumasensitief onderwijs is de basis voor het pedagogische klimaat in de school. Dat begint met het herkennen en erkennen van de gevolgen van trauma. We willen niet alleen het gedrag zien, maar rekening houden met het verhaal achter het gedrag. We proberen de leerlingen te begrijpen en hun veerkracht te vergroten, wat betekent dat ze leren op een positieve en passende manier met stressvolle omstandigheden om te gaan. Leerkrachten helpen de leerlingen om hun stress te reguleren en zich veilig te voelen, waardoor leerlingen zich goed kunnen ontwikkelen. **Veiligheid** is daarom een belangrijke kernwaarde in onze school. We creëren een veilig schoolklimaat door te investeren in de relatie met leerlingen en door te werken met vaste regels en routines. Leerkrachten spreken duidelijke verwachtingen uit en zijn zo voorspelbaar mogelijk. In het schooljaar 23-24 verdiepen we ons als team in de aanpak Pedagogisch Tact om meer overeenstemming te krijgen in een gezamenlijke aanpak binnen het team. “Eerst het kind dan de leerling”.

Doordat de klassen niet groter zijn dan 16 leerlingen en het team van leerkrachten klein is, kent iedereen elkaar, wat bijdraagt aan een fijne sfeer. Deze sfeer zorgt voor een veilige en stabiele omgeving waar de leerlingen hun nieuwe taal en leven kunnen ontwikkelen.

We willen graag het sociaal-emotioneel welbevinden van leerlingen en de sociale veiligheid op school monitoren: om vroeg te kunnen signaleren en sociaal-emotionele problemen en onveiligheid snel te kunnen aanpakken.

4. Leerlingenzorg

Handelingsgericht werken -Toets cyclus- IOP.

Op de Kosmopoliet is de zorgcyclus gebaseerd op de principes van Handelingsgericht Werken (HGW). De zeven uitgangspunten van Handelingsgericht Werken passen bij de visie van onze school. De leerkracht doet ertoe en we kijken naar onderwijsbehoeften. We werken aan de hand van vier cycli van 10 weken. Bij de start van elke cyclus stelt de leerkracht didactische doelen vast voor elke leerling, rekening houdend met het uitstroomperspectief dat voor iedere leerling wordt vastgesteld in de eerste 3 weken na de start op de Kosmopoliet.

De doelen en de resultaten worden beschreven in het Individueel Ontwikkel Plan (IOP) dat voor iedere leerling wordt opgesteld meteen bij de start. Gedurende elke periode in de zorgcyclus heeft de leerkracht overleg met de intern begeleider (groeps- en leerlingbespreking). Vanuit dit overleg worden mogelijke interventies ingezet om het leerrendement van de leerling zo optimaal mogelijk te bewerkstelligen. Oudergesprekken vinden standaard plaats na 3 weken, na 20 weken en na 40 weken/bij uitstroom. Bij zorg vindt ook een oudergesprek plaats na 10 en/of 30 weken. Gedurende het schooljaar zijn er in de zorgcyclus ook 4 uitstroom momenten vastgelegd.

We gebruiken verschillende meetinstrumenten om de opbrengsten en kwaliteit van het onderwijs in kaart te brengen. De resultaten van methode gebonden toetsen aan het einde van het thema en de CITO LVS toetsen worden vastgelegd in ParnasSys. Zie ook de toets kalender. Door te werken met een IOP en tien-weekse toets cyclus houden we zicht op de opbrengsten van ons onderwijs. Het monitoren van de kwaliteit van de school wordt bepaald aan de hand van de cognitieve opbrengsten en het welzijn van de leerlingen. Er zit een spanningsveld tussen de gemeten resultaten en het welbevinden van leerlingen. De Kosmopoliet wil zich hier de komende maanden over buigen, om verantwoording richting de inspectie gedegen te kunnen doen.

We volgen onze leerlingen nauwkeurig. De leerkracht is hier primair verantwoordelijk voor, ondersteund en gemonitord door de IB'er. Indien nodig kan de expertise van de stedelijk IB-er Nieuwkomers en orthopedagoog nieuwkomers ingeroepen worden. Daarnaast is er een ambulante ondersteuner vanuit het samenwerkingsverband. De groepsgrootte wordt bewust klein gehouden (maximaal 16 leerlingen), zodat er voldoende aandacht gegeven kan worden aan de individuele leerlingen.

Het IOP dient bij de overstap naar de stamschool als overdrachtsdocument. Sinds maart 2023 hebben we een doorstroomcoördinator die zorg draagt voor een soepele overgang van de leerlingen vanuit de Kosmopoliet. Daarnaast kunnen ontvangende leerkrachten/scholen begeleiding krijgen. Uitgangspunt van de begeleiding ligt op het vergroten van de kennis en inzicht bij de ontvangende school op het gebied van Nt2, het bieden van praktische handreikingen en het coachen van leerkrachten binnen het reguliere onderwijs op het gebied van Nt2- begeleiding. Daarnaast kan de doorstroomcoördinator of de nieuwkomersspecialist ook op andere gebieden kennis en ervaring delen in het onderwijsaanbod en begeleiding van nieuwkomers in de basisschoolleeftijd.

4.1 Minimale streefdoelen en toetsen

In de nieuwkomersgroepen werken we met speciale leerlijnen voor nieuwkomers. We hanteren hierbij de landelijk gebruikte minimale streefdoelen van ECA Emmen en volgen ook hun 10 wekelijkse cyclus. Dat betekent dat ons lesprogramma verdeeld is in 4 periodes van 10 weken, waarbij de leerlingen na elke periode getoetst worden om hun vorderingen te meten. Na iedere 10 weken is er ook een uitstroommoment.

4.2 Leerlijnen

Nieuwe leerlingen worden op basis van drie criteria gekoppeld aan een leerlijn. Zo kunnen we de tussen- en einddoelen vaststellen en daar het juiste onderwijsaanbod voor geven.

Deze criteria zijn:

1. Kalender leeftijd van de leerling
2. In welke groep zou de leerling nu horen?
3. (on)Geletterd en (niet) verwant geletterd

We maken onderscheid in geletterdheid in talen die het Latijnse schrift hanteren en andere talen. Leerlingen die bekend zijn met het Latijnse schrift leren in het algemeen sneller lezen en spellen in het Nederlands.

Ouders worden na de eerste 3 schoolweken, na toetsperiode 20 weken en bij toetsperiode 40 weken -dus minimaal drie keer per jaar- uitgenodigd voor een gesprek over de vorderingen van hun kind. Natuurlijk staan de leerkrachten er voor open om, als hier aanleiding of behoefte aan is, oudersvaker te informeren over de ontwikkeling van hun kind.

4.3 Toetsen

Na elke periode worden de leerlingen getoetst volgens de toetskalender en worden de vorderingen bijgewerkt in het IOP.

Toets kalender Nieuwkomers

- ✓ **Intake**
- ✓ **Periode 1** na 10 weken NK onderwijs
- ✓ **Periode 2** na 20 weken NK onderwijs
- ✓ **Periode 3** na 30 weken NK onderwijs
- ✓ **Periode 4** na 40 weken NK onderwijs

Intake eerste indruk en observaties binnen 3 weken

Vakgebied	Voor iedereen	adaptief
algemeen	Observatie lijst eerste indruk	
woordenschat		
rekenen	TTR of TTA	Gecijferdheid
lezen		Lezen over Grenzen heen Letters verklanken/ benoemen Woorden lezen Visuele discriminatie DMT AVI
spelling		Klanktoets (na zeggen) Auditieve discriminatie minimale paren Overschrijven woorden/ zinnen Letter dictee PI-Dictee
motoriek	pengreep	schrijfpatronen

Periode 1 na 10 weken NK onderwijs

Vakgebied	Voor iedereen	adaptief
algemeen		
woordenschat		TAK woordenschat
rekenen	TTR of TTA	Gecijferdheid
lezen		Letters verklanken/ benoemen Woorden lezen Visuele discriminatie DMT AVI
spelling	TAK Klankonderscheiding 48 goed TAK Klankarticulatie 45 goed	Klanktoets (na zeggen) Auditieve discriminatie minimale paren Overschrijven woorden/ zinnen Letter dictee PI-Dictee
motoriek	Schrijven	

Afname DMT, AVI en Pi dictee;

Bij de toetsmomenten van mei t/m december gebruik je de B versie, bij toetsmomenten tussen januari en april gebruik je de A versie.

Door standaard in een bepaalde maand een bepaalde versie te gebruiken, voorkom je dat je de helft van de klas met de ene toets en de andere helft met de andere toets moet toetsen. En zo toets je op dezelfde momenten met dezelfde versie als de reguliere groepen, en voorkom je dat kinderen kort na elkaar dezelfde versie twee keer aangeboden krijgen.

Periode 2 na 20 weken NK onderwijs

Vakgebied	Voor iedereen	adaptief
algemeen		
woordenschat	TAK Passieve woordenschat	
rekenen	TTR of TTA	Gecijferdheid
lezen	DMT AVI	Lezen over Grenzen heen Letters verklanken/ benoemen Woorden lezen Visuele discriminatie Overschrijven woorden/ zinnen
spelling	PI-Dictee	TAK Klankonderscheiding* 48 goed TAK Klankarticulatie* 45 goed *indien onvoldoende in eerdere toets Letter dictee
motoriek		

Periode 3 na 30 weken NK onderwijs

Vakgebied	Voor iedereen	adaptief
algemeen		
woordenschat		
rekenen	TTR of TTA	Gecijferdheid
lezen	DMT AVI	Letters verklanken/ benoemen Woorden lezen Visuele discriminatie
spelling	PI-Dictee	Klanktoets (na zeggen) Auditieve discriminatie minimale paren Overschrijven woorden/ zinnen
motoriek		Schrijfschrift beoordelen

Toets resultaten Periode 4 bij uitstroom

Vakgebied	Voor iedereen	adaptief
algemeen		
woordenschat	Passieve woordenschat woordvorming	
rekenen	TTR of TTA	Gecijferdheid
lezen	DMT AVI	Letters verklanken/ benoemen Woorden lezen
Begrijpend lezen	Begrijpend lezen E3	CITO Begrijpend lezen bij beheersing AVI M4
spelling	PI-Dictee	Letter dictee
motoriek	Schrijven	

4.4 Leerlingvolgsysteem

Om de leerlingen en hun ontwikkeling goed te kunnen volgen, werken we dit jaar met nieuw aangepaste IOP's. Het IOP (leerling dossier) wordt bij aanmelding opgestart en binnen 4 weken na de start van een nieuwe leerling met ouders besproken.

In Parnassys worden de niet methode toetsen ook ingevoerd en het IOP iedere 10 weken als document in de map van de leerling opgeslagen.

4.5 Ondersteuning/ondersteuningsteam

Voor zorg op het gebied van passend onderwijs is er tevens een vaste ambulante begeleider vanuit het samenwerkingsverband aan de school gekoppeld en is er een nauwe samenwerking met de stedelijk intern begeleider en orthopedagoog nieuwkomers.

Er is een vast team vanuit de GGD waar we mee samen werken op het gebied van zorg. Elke 6 weken is er een breed zorg overleg waarbij we met elkaar zorg rondom leerlingen bespreken en taken verdelen in de aanpak. Bij dit overleg zijn de ouders, leerkracht jeugdarts, jeugd verpleegkundige, doktersassistente, ouder/kind adviseur, leerplichtambtenaar, intern begeleider en directeur beschikbaar en indien van betekenis; aanwezig.

4.6 Samenwerking met externen

De school heeft een Ouder-Kind-Adviseur. Hij kan ouders hulp bieden bij mogelijke problemen die spelen in en rondom de opvoeding.

De schoolarts roept de kinderen op voor een gezondheidsonderzoek te doen en een controle van de vaccinaties.

De schooltandarts komt twee keer per jaar op school om het gebit van de kinderen te controleren en eventueel te behandelen.

4.7 Veiligheid

Alle leerlingen van de Kosmopoliet hebben gemeen dat zij een landverhuizing hebben meegemaakt en dat zij hun land en bekende omgeving hebben moeten achterlaten. In Nederland moeten zij wennen aan een nieuwe cultuur, hun plek in de maatschappij opnieuw vinden en nieuwe contacten leggen. Veel leerlingen hebben daarnaast een vlucht achtergrond en hebben stressvolle omstandigheden en traumatische gebeurtenissen meegemaakt. Trauma's kunnen ertoe leiden dat leerlingen niet open staan voor leren of hun emoties en gedrag minder goed kunnen reguleren. We vinden het belangrijk dat het pedagogisch klimaat in de school nieuwkomers leerlingen zo goed mogelijk ondersteunt in hun verwerking, wienproces en sociaal-emotionele ontwikkeling. Op school moet een veilig leerklimaat zijn.

5. Samenwerking met ouders

We vinden contact met ouders heel belangrijk en willen met hen samen werken om goed onderwijs aan hun kind te bieden en hen wegwijs te maken in het Nederlandse schoolsysteem. Omdat ouders

zelf ook nieuw zijn in Nederland ondersteunen we hen met intensief oudercontact. Hiervoor zetten we de volgende middelen in:

- **Welkomstbrief** Bij de inschrijving ontvangen de ouders de welkomstbrief met daarin de benodigde informatie voor de start.
- **Ziber Kwieb** We werken met de Kwieb communicatieapp tussen leerkrachten en ouders met als doel om de betrokkenheid van ouders te vergroten. Deze app heeft een vertaalfunctie waardoor ouders automatisch berichten van school lezen in de taal van hun voorkeur. Kwieb voldoet aan de privacywet en gaat zorgvuldig met uw gegevens om.
- **Kennismakings- en afstemmingsgesprek.** Na ongeveer 3 weken nodigt de leerkracht ouders uit voor een kennismakings- en afstemmingsgesprek.
- **Voortgangsgesprek** Na ongeveer 20 weken in de nieuwkomersklas worden ouders door de leerkracht uitgenodigd voor een voortgangsgesprek. Hierbij wordt de ontwikkeling van de leerling besproken en de verwachte uitstroom datum.
- **Afsluitend gesprek** Voor het moment van uitstroom naar de stamschool is er een afsluitend gesprek met de ouders waarbij het IOP wordt besproken en ondertekend.
- **Koffieochtend** Om ouders nog meer te betrekken bij ons onderwijs en te leren begrijpen hoe het Nederlandse onderwijs in elkaar zit, willen we op regelmatige basis een inloop/koffie ochtend organiseren waar ouders in contact kunnen komen met andere ouders van de school. Iedere bijeenkomst is er een korte uitleg over een school gerelateerd onderwerp zoals; hoe vieren we in Nederland een verjaardag op school? Wie werken er op een basisschool? Hoe ziet het onderwijs eruit na de basisschool?
- **Afsluiting projecten** Het hele jaar door werken we met verschillende projecten met thema's uit Wereld vol Woorden. Bij de afsluiting van de projecten worden ouders uitgenodigd voor een afsluitende voorstelling of tentoonstelling.
- **Voorleesdagen.** Ouders lezen groepjes kinderen voor in hun eigen taal.
- Ouders helpen ouders. Taalmaatjes; Ouders die al wat langer in Nederland zijn koppelen aan nieuwe ouders.

6. Praktische zaken

Bij de start van de leerlingen op de Kosmopoliet ontvangen de ouders een welkomst brief met daarin alle belangrijke praktische zaken. Deze brief wordt ook helemaal met ouders doorgenomen. Alle schoolbenodigdheden (boeken, schriften, schrijf- en knutselmateriaal) worden door school verstrekt. Ook de lunch wordt door school aangeboden. Wat kinderen zelf moeten meenemen is;

- fruit + waterfles. We geloven sterk in de kracht van voeding en in het bijzonder de kracht van gezonde voeding. Omdat we op deze manier onze kinderen gezonde eetgewoonten aanleren.
- gymkleding voor de gymles
- zwembroek of badpak en handdoek voor de zwemles

6.1 Schooltijden

We hanteren het 5 gelijke dagen model 9.00 uur -14.30 uur. De deur is open om 8.45 uur.

- Blok 1: 9.00-11.00 uur inclusief speelkwartier
- Blok 2: 11.00-13.00 uur inclusief lunch & buiten spelen
- Blok 3: 13.00-14.30 uur

6.2 Ziek of afwezig

Bij ziekte van een kind moet de ouder of verzorger het kind vóór 08.45 uur ziekmelden. Dat doen de ouders via de Kwieb app. De leerkracht en/of schoolleiding zal contact houden met de ouder of verzorger zodat op tijd maatregelen kunnen worden genomen als een leerling langere tijd ziek is en er een leerachterstand ontstaat.

6.3 Te laat komen

We verwachten alle leerlingen om 8.45 uur op school zodat we om 9.00 uur echt kunnen starten met de lessen.

De deur van de school gaat elke dag om 8.45 uur open zodat er voldoende tijd is om even rustig binnen te komen, een kijkje in de klassen te nemen en indien nodig kort iets met de leerkracht te bespreken of te vragen. Wij vinden het erg belangrijk dat alle kinderen op tijd op school zijn. Is een leerling te laat op school, dan is dat erg vervelend voor de leerkracht, andere leerlingen maar ook voor het kind zelf. Wanneer uw kind te laat komt, dan wordt dit geregistreerd door de leerkracht. Als een kind 3 keer te laat is geweest, zal de leerkracht de ouders uitnodigen voor een gesprek. Gebeurt het 5 keer dan worden ouders uitgenodigd om met de directeur naar een passende oplossing te zoeken. Na 7 keer wordt de Leerplicht ingeschakeld. Dit geldt voor de volledige periode dat het kind bij ons op school zit. We hopen dat dit allemaal niet nodig zal zijn en iedereen keurig op tijd aanwezig is!

6.4 Jarig op school

Als uw kind jarig is, dan vieren we dat in de klas. Uw kind mag trakteren maar het hoeft niet. Houd het klein! We zien graag gezonde traktaties.

6.5 Verlof

Vanaf 5 jaar zijn kinderen in Nederland leerplichtig en mogen ze niet afwezig zijn zonder geldige reden. U kunt

alleen met een goede reden verlof aanvragen, de regels hiervoor zijn streng!

Het kan voorkomen dat ouders naar buiten de reguliere schoolvakanties naar het buitenland voor een huwelijk of andere belangrijke gebeurtenis willen. Ouders moeten dan ruim van te voren (officieel 8 weken) met de directie overleggen en een formulier invullen. Dit formulier is verkrijgbaar bij de administratie.

Ook als uw kind naar de tandarts, dokter of het ziekenhuis moet, moet u dit overleggen. We gaan ervan uit dat uw kind slechts afwezig is als de medische afspraak écht niet anders gepland kan worden. Het verzuim dient beperkt te worden tot de tijd die nodig is voor het bezoek aan de arts, tandarts of ziekenhuis.

6.6 Klachten

Waar mensen samenwerken, gaan soms dingen mis. Als ouder kunt u ontevreden zijn over allerlei zaken die de school betreffen. De ervaring leert dat klachten het beste opgelost worden wanneer u direct contact opneemt met de leerkracht, IB-er of de directeur van de school.

Hiervoor hebben we de volgende afspraken gemaakt:

1. Als het gaat om een gebeurtenis in de groep is de leerkracht het eerste aanspreekpunt.
2. Mocht u na één of enkele gesprekken vinden dat hetgeen u besproken heeft niet goed is afgehandeld of geregeld, dan kunt u een gesprek aanvragen met de directie van de Kosmopoliet. Dit geldt ook wanneer u iets te bespreken heeft over een onderwerp dat niets met de leerkracht of groep te maken heeft.
3. Er kunnen voorvallen of problemen zijn, waarbij de hiervoor genoemde stappen niet tot het gewenste resultaat hebben geleid. In dat geval kunt u contact opnemen met de (door het bestuur aangestelde) vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon heeft tot taak om u procedurele steun te verlenen en zo nodig door te verwijzen. De externe vertrouwenspersoon van Zonova is Grietje Drooglever: gdrooglever@hetabc.nl of 0657636192.

6.7 Privacy

Op de Kosmopoliet gaan wij zorgvuldig om met de privacy van onze leerlingen. Dit is vastgelegd in het privacyreglement van Zonova, het bestuur waar onze school onder valt.

Stichting Zonova verwerkt persoonsgegevens van leerlingen voor het uitvoeren van onze wettelijke verplichtingen. Zo hebben wij bijvoorbeeld de gegevens nodig om uw kind aan te melden als leerling op onze school, om de studievoortgang bij te houden. Daarnaast hebben wij de wettelijke verplichting om bepaalde gegevens door te sturen naar andere partijen, zoals DUO (ministerie van Onderwijs) en leerplicht. Als wij persoonsgegevens verwerken anders dan op basis van een overeenkomst en/of wettelijke verplichting zullen we u hierover informeren en indien noodzakelijk om uw toestemming vragen.

Hoe wij omgaan met de informatie van en over leerlingen

De leerlinggegevens worden op school opgeslagen in een leerlingvolgsysteem.

Deze systemen zijn beveiligd en de toegang tot de persoonsgegevens is beperkt tot de medewerkers van de school voor zover dat noodzakelijk is om hun werk te kunnen doen.

Tijdens de lessen wordt gebruikgemaakt van een aantal digitale leermaterialen. Hiervoor is een beperkte set met persoonsgegevens nodig om bijvoorbeeld een leerling te identificeren. Met de leveranciers van deze leermiddelen zijn schriftelijke overeenkomsten afgesloten over het gebruik en beveiliging van de gegevens die ze van de school krijgen. Een leverancier mag de leerling gegevens alleen gebruiken als de school daar toestemming voor geeft, zodat misbruik van die informatie door de leverancier wordt voorkomen.

In een aantal gevallen zijn wij verplicht om gegevens van uw kind te delen met andere organisaties. Dit zijn onder andere DUO, leerplicht, de onderwijsinspectie, GGD/schoolarts en de accountant.